

The logo for VRT, consisting of the lowercase letters 'v', 'r', and 't' in a bold, dark blue, sans-serif font. The 'v' and 'r' are connected at the bottom, and the 't' is positioned to the right of the 'r'.

Commercieel kader VRT^(*)

Versie 23 oktober 2023

(*)Deze commerciële activiteiten worden momenteel in artikel 8 van het Mediadecreet "merchandising- en nevenactiviteiten" genoemd

Inleiding

Overeenkomstig artikel 22 van het Mediadecreet heeft VRT een gemengde financiering. Deze bestaat enerzijds uit een enveloppe aan financiële middelen die overeengekomen is in de beheersovereenkomst, en anderzijds uit de inkomsten uit commerciële activiteiten die VRT zijn toegestaan overeenkomstig het Mediadecreet. Deze commerciële activiteiten worden in artikel 8 van het Mediadecreet “merchandising- en nevenactiviteiten” genoemd.

Commerciële activiteiten zijn niet nieuw voor VRT. VRT heeft in de loop der jaren steeds meer commerciële activiteiten ontwikkeld om haar publieke omroepopdracht te financieren.

Artikel 8 van het Mediadecreet legt de voorwaarden vast voor commerciële activiteiten:

- de activiteiten moeten samenhangen of verband houden met de publieke omroepopdracht;
- de activiteiten moeten opgenomen zijn in een kader dat vooraf werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur; en
- de activiteiten moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - de activiteiten hebben als doel de programma's uit het aanbod van de VRT en diensten binnen de publieke opdracht te ondersteunen, de verspreiding ervan te faciliteren of de kosten ervan te verlichten;
 - de activiteiten zijn zelfbedruipend en de transparantie van de ermee gepaard gaande uitgaven en inkomsten is via een gescheiden boekhouding verzekerd;
 - de activiteiten worden tegen marktconforme voorwaarden uitgevoerd en brengen geen ernstige concurrentievervalsing met zich mee.

Kortom, VRT moet haar merchandising- en nevenactiviteiten in eerste instantie uitoefenen in overeenstemming met de bepalingen van het Mediadecreet en andere relevante regelgeving, en rekening houdend met de eventuele bepalingen van de geldende beheersovereenkomst aangaande de commerciële activiteiten/inkomsten van VRT. Tenslotte dienen de regels in een door de Raad van Bestuur van VRT goedgekeurd kader, gerespecteerd te worden. Dit document betreft het door de Raad van Bestuur goedgekeurde Commercieel Kader.

De Gedelegeerd Bestuurder bepaalt binnen het Commercieel Kader het commerciële beleid van VRT en de deontologische regels die in deze context moeten worden gerespecteerd. In de uitvoering van het commerciële beleid wordt rekening gehouden met de diverse waarden die belangrijk zijn voor VRT als publieke omroeporganisatie in relatie met haar publiek (zoals bv. integriteit, betrouwbaarheid).

Commercieel Kader

Activiteiten die niet gedekt zijn door de publieke omroepopdracht van VRT, zoals bepaald in de geldende beheersovereenkomst, zijn per definitie commerciële activiteiten. Dit Commercieel Kader geeft vervolgens aan welke (categorieën van) commerciële activiteiten VRT mag voeren en binnen welke klijtlijnen.

Volledigheidshalve worden in dit Commercieel Kader ook een aantal activiteiten opgesomd die binnen de publieke omroepopdracht vallen, maar toch betalend worden aangeboden of anderszins inkomsten genereren, zoals bijvoorbeeld om een deel van de kosten te dekken of om compatibel te zijn met het bestaande businessmodel van een derde.¹

Met dit Commercieel kader wil de Raad van Bestuur mogelijk maken dat VRT op een toekomstbestendige, evolutieve wijze haar commerciële mogelijkheden kan benutten binnen de beperkingen van het regelgevend kader van toepassing op VRT. Deze flexibiliteit is essentieel wil VRT op commercieel vlak afdoende wendbaar zijn en zo haar publieke opdracht blijven financieren. Dit impliceert op zijn beurt dat VRT haar commerciële activiteiten in eigen beheer kan voeren, maar ook in verschillende vormen kan samenwerken met derden en gebruik kan maken van de diverse businessmodellen.

Het Commercieel Kader is dan ook een dynamisch en evolutief gegeven dat op geregelde tijdstippen moet kunnen worden aangepast aan de ontwikkelingen in de mediabeleving, in de verwachtingen van het publiek en, in het algemeen, aan de ontwikkelingen en verwachtingen op de commerciële markt en in de maatschappij.

Nieuwe categorieën van merchandising- en nevenactiviteiten die niet opgenomen zijn in het eerder goedgekeurde Commercieel Kader, worden aan de Raad van Bestuur en vooraf aan de ontwikkeling ervan, ter goedkeuring voorgelegd. De aldus goedgekeurde categorie van activiteiten wordt aan het geldende kader toegevoegd als een addendum, wat leidt tot een geactualiseerde versie daarvan.

Het Commercieel Kader wordt samen met de eventuele addenda op de website van VRT bekendgemaakt.

Het voorliggende kader geeft een opsomming van de toegestane commerciële activiteiten gegroepeerd rond **3 pijlers**:

- valorisatie van VRT-content/diensten en daarvan afgeleide exploitaties;
- commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut (BAN); en
- dienstverlening aan derden.

¹ Voorbeelden daarvan zijn de volgende activiteiten (zie II.1, 1.1, a)):

- de lineaire distributie van het VRT-aanbod onder eigen merken en beheer via eigen platformen of platformen van derden;
- de niet-lineaire videodistributie in Vlaanderen van het VRT-aanbod (mogelijk in samenwerking met derden) in een FVOD- of SVOD-model.

1 Valorisatie van VRT-content² /diensten en daarvan afgeleide exploitaties

1.1. Valorisatie van VRT-content/diensten

a) Distributie van VRT-content en (daarmee samenhangende) diensten

Onder deze noemer vallen alle (lineaire en/of niet-lineaire) **distributiesamenwerkingen rond VRT-content**. Zulke distributiesamenwerkingen kunnen zowel de distributie van redactionele inhoud/diensten geproduceerd in het kader van de publieke omroepopdracht (ook wel “publiek aanbod” genoemd) zoals bepaald in de beheersovereenkomst betreffen³, evenals specifiek voor de commerciële activiteiten gemaakte content/diensten.⁴ De inkomsten gerelateerd aan zulke distributiesamenwerkingen worden beschouwd als commerciële inkomsten, ook wanneer het de distributie van publiek aanbod/diensten betreft (welke VRT conform haar publieke opdracht maximaal dient te verspreiden via de relevante mediaplatformen, -toestellen en technologieën die de Vlaamse mediagebruiker op dat ogenblik aanwendt).

In het kader van dit aanbod kan VRT ook de daarbij horende **functionaliteiten** aanbieden, zoals functionaliteiten met het oog op toegankelijkheid (bv. ondertiteling, audiodescriptie), navigatie (bv. elektronische programmagids, gebruikersinterfaces), gebruikscomfort (bv. download-mogelijkheden voor uitgesteld offline kijken/luisteren) en interactiviteit (voor verschillende doeleinden, bv. stemmingen, peilingen, deelname aan een wedstrijd of quiz).

In het kader van deze distributiesamenwerkingen kan VRT inspelen op diverse businessmodellen en haar content/diensten, zowel lineair als niet-lineair, (laten) aanbieden binnen de Vlaamse mediamarkt of daarbuiten.

Als onderdeel van haar commerciële activiteiten is VRT ook gerechtigd om **additionele lineaire en niet-lineaire (aanbod)diensten** te creëren specifiek bestemd voor andere territoria of voor bepaalde derden.⁵

² Onder VRT-content wordt verstaan alle redactionele audio-, audiovisuele en tekstuele inhoud die VRT heeft geproduceerd, die in haar opdracht werd ge(co)produceerd, alsook content geproduceerd door derden waarop VRT via een licentie een aantal exploitatierechten heeft verworven. Ook de bij die content horende (al dan niet auteursrechtelijk beschermde) onderdelen zoals bijvoorbeeld formats, scenario's, vertalingen, ondertitelingen en audiodescriptie, vallen onder deze notie.

³ Bijvoorbeeld VRT-content die via een TVOD dienst van VRT verspreid wordt via diverse distributeurs, of bijvoorbeeld het uitbrengen van een integrale reeks via een betalende app (bv. de FC De Kampioenen-reeks die gecreëerd wordt in het kader van de publieke omroepopdracht van VRT en die vervolgens in een commerciële distributiedienst wordt gedistribueerd).

⁴ Bijvoorbeeld filmvertoning in bioscopen, VOD-exploitaties via diverse platformen, DVD release (bv. een FC De Kampioenen-film die in het kader van de commerciële activiteiten van VRT wordt gecoproduceerd en vervolgens wordt gevaloriseerd via de diverse exploitatiewindows).

⁵ Bijvoorbeeld een aanbod van thematische kanalen of bijkomend aanbod op maat/vraag van derden al dan niet ter verrijking van het publieke aanbod (vb. extra content over De Warmste Week voor een distributeur).

b) Samenwerkingen met derden omtrent de exploitatie van VRT-content

VRT is gerechtigd om **rechten** te verlenen aan derden met het oog op het exploiteren van VRT-content voor diverse doeleinden.⁶ Het kan bijvoorbeeld gaan om omroepen of andere mediabedrijven in binnen- of buitenland (al dan niet via tussenpersonen), culturele entiteiten, particulieren of commerciële bedrijven.

Het exploiteren van VRT-content door derden kan bijvoorbeeld het volgende betreffen, maar is daartoe niet beperkt:

- het verkopen/licentiëren van programma's of producties door of voor VRT, zowel lineaire rechten als niet-lineaire rechten, aan andere omroepen of distributeurs;
- het toekennen van lineaire en/of niet-lineaire exploitatierechten op in pakket aangekochte producties die VRT doorlicentieert aan derden;
- het licentiëren van programmaonderdelen, zoals bijvoorbeeld fragmenten of ondertitels/dubbing; en
- het verkopen/licentiëren van programma-formats (al dan niet met bijhorende productiebijbel en/of scenario's) verkopen aan derden, zoals bijvoorbeeld andere omroepen, (multi)mediabedrijven, programmadistributeurs en tussenpersonen, of andere geïnteresseerde derden, voor het realiseren van hun eigen (afgeleide) versie ervan.

VRT kan daarbij inspelen op diverse businessmodellen. Zo kunnen rechten aan derden worden verleend in alle mogelijke juridische vormen zoals bijvoorbeeld (co-)productie/(co-)financieringsovereenkomsten, licentieovereenkomsten, presale-overeenkomsten.

c) Interactieve of ondersteunende diensten in VRT-aanbod/diensten

VRT kan interactieve of ondersteunende diensten aanbieden in het kader van haar aanbod of diensten (zoals bijvoorbeeld diensten met het oog op voting, polls, consumptie van producten en diensten van derden). Indien deze diensten via of ten voordele van derden verlopen (zoals bijvoorbeeld via SMS of (betaal)telefoonlijnen, via (consumptie)platformen van derden), worden de inkomsten die deze genereren, als commerciële inkomsten beschouwd.

⁶ Bijvoorbeeld de exploitatie van audiovisuele mediaproducten buiten de elektronische communicatienetwerken of binnen een gesloten circuit, of de aankoop door een distributeur van verschillende VRT-titels om deze, op een zelf gekozen tijdstip of in een zelf samengesteld pakket, aan te bieden.

1.2. Valorisatie van afgeleide exploitaties

Onder de valorisatie van afgeleide exploitaties wordt verstaan de valorisatie van merchandising en licensing, de valorisatie van talenten en evenementiële samenwerkingen.

VRT streeft naar een optimale exploitatie van de commerciële mogelijkheden geboden door de bekendheid van de merken van VRT, van haar netten, programma's, figuren en personen.

Deze afgeleide exploitaties kunnen al dan niet samen met (een) externe partner(s) worden gebracht, en zowel voor het algemene publiek als in B2B-modules.

a) Merchandising & licensing

Onder merchandising wordt verstaan de uitgave van fysieke of digitale producten/diensten afgeleid van programma's, merken, figuren of gezichten van VRT.

Het gaat onder meer over:

- vormen van fysieke of digitale **publicaties**, ongeacht de gebruikte techniek, zoals bijvoorbeeld gedrukte of elektronische boeken, strips, tijdschriften, krantenbijlages afgeleid van programma's, figuren of netten/merken.

In deze publicaties kunnen tevens alle vormen van commerciële communicatie opgenomen worden.

- alle vormen van fysieke en digitale **geluidsdragers of audiostreaming**, ongeacht de gebruikte techniek, zoals bijvoorbeeld CD's, streaming- of contentplatformen voor muziek, podcasts.
- alle vormen van fysieke of digitale **beelddragers of audiovisuele streaming**, ongeacht de gebruikte techniek, zoals bijvoorbeeld DVD's, multimediatproducten, streaming- of contentplatformen voor audiovisueel aanbod.
- fysieke of digitale **spellendragers**, ongeacht de gebruikte techniek, zoals bijvoorbeeld bordspelen of games voor Playstation of Nintendo of andere computersoftware/online diensten.
- alle vormen van **mobiele afgeleide producten en diensten**, zoals bijvoorbeeld apps of andere interactieve diensten, inclusief gaming.
- allerlei vormen van digitaal/**online aanbod**, zoals onder meer communitysites, personality blogs, enz., om bijvoorbeeld interactiviteit bij een doelgroep te stimuleren, om bepaalde doelgroepen een platform te bieden voor creativiteit. Dergelijke initiatieven kunnen samen met derden worden gelanceerd en kunnen in eender welk businessmodel worden gebracht (bv. in een freemium of subscription based model).
- alle vormen van zogenaamde **brand en character merchandising** zoals bijvoorbeeld speelgoed, kledij, voeding en drank, briefpapier en schrijfmateriaal, fotoprints en

fotoboeken⁷, games, allerhande gebruiksvoorwerpen, en diensten/producten van derden.

VRT kan ook toestaan dat een derde zich via een (merk)licentie met het VRT-aanbod of elementen daarvan (zoals bijvoorbeeld kenwijsjes, merken, figuren en personen) associeert (zogenaamde licensing).

VRT kan de productie, distributie/verkoop van afgeleiden in eigen beheer voeren (zoals bijvoorbeeld via een eigen webshop) dan wel daarvoor samenwerken met derden.

VRT kan gebruik maken van de diverse businessmodellen (zoals bijvoorbeeld betaling van de verkoopprijs door eindgebruikers, licentievergoedingen door bedrijven).

b) Valorisatie van talenten

Artiestenbegeleiding/boekingskantoor

VRT kan artiesten van wie naam en faam sterk gelinkt zijn aan VRT of een VRT-productie⁸, of die dankzij VRT of een VRT-productie bekendheid verwerven of genieten⁹, of andere personen die met VRT geassocieerd zijn, begeleiden in hun carrière.¹⁰ VRT kan eveneens als boekingskantoor het bijwonen van allerhande events en optredens voor hen organiseren. VRT kan zulke talenten helpen hun carrière te professionaliseren door hun vertegenwoordiging tijdelijk via een extern management te voeren of te faciliteren, en zo de verdere samenwerking van deze talenten met VRT te bestendigen.

De betrachting hierbij is in eerste instantie om jonge talenten op een duurzame manier te laten (door)groeien en talent aan VRT te verbinden.

Muziekuitgeverij

VRT kan de muziekuitgaverechten verwerven en exploiteren (zowel lineair als niet-lineair) van voor een VRT-product of -productie origineel gecreëerde muziek waarvoor VRT optreedt als (mede)opdrachtgever en/of als (mede)producent.

De exploitaties kan VRT voeren via haar eigen muziekuitgeverij, maar zij is ook gerechtigd om deze exploitaties te laten voeren door een derde.

De exploitatie van de muziekuitgaverechten geschiedt primair via de uitzending van de muziek en ook (optioneel) secundair via onder meer het op de markt brengen van commerciële CD's, DVD's, downloads, streamingdiensten, ringtonen, partituren, enz.

⁷ Bijvoorbeeld fotoproducten met elementen uit het VRT-aanbod, die je via internet met eigen foto's kan samenstellen

⁸ Zo wordt de Ketnetband al sinds jaar en dag door de VRT begeleid.

⁹ Ook programma's rond comedytalent of zangtalent houden mogelijkheden in om voor of rond dit talent activiteiten te organiseren.

¹⁰ Bijvoorbeeld deelnemers van talentenwedstrijden (zoals bijvoorbeeld comedy, muziekprogramma's)

c) Evenementiële samenwerkingen

VRT kan diverse vormen van evenementen organiseren of laten organiseren als afgeleide van haar aanbod, of onderdelen daarvan. Het kan hierbij gaan om eenmalige dan wel om jaarlijks wederkerende evenementen, en publieke dan wel niet voor het brede publiek toegankelijke evenementen. Het kan zowel gaan om gratis toegankelijke evenementen, als om evenementen waarvoor een toegangsgeld verschuldigd is. VRT kan via alle mogelijke bronnen inkomsten hieruit verwerven (zoals bijvoorbeeld toegangsgelden, licentievergoedingen door bedrijven, inkomsten uit sampling of standen van bedrijven op het evenement, inkomsten uit andere vormen van visibiliteit voor een derde op het evenement of de communicatie daarover¹¹).

Onder deze categorie kunnen een brede waaier aan evenementen gevat worden die zowel voor privépersonen als door bedrijven of organisaties kunnen worden geboekt, waaronder bijvoorbeeld, maar niet beperkt daartoe:

- live shows, optredens en concerten;
- doe-activiteiten¹² en sportactiviteiten;
- grootschermvertoningen¹³;
- feesten en fuiven;
- bioscoopreleases¹⁴;
- theatervoorstellingen¹⁵ en musicals;
- tentoonstellingen¹⁶ of door VRT georganiseerde (geleide) bezoeken aan tentoonstellingen;
- seminars, teambuilding events, workshops¹⁷;
- voordrachten en opleidingen;
- georganiseerde bezoeken aan VRT-gelieerde activiteiten en voorzieningen, zoals bezoeken aan opnames, rondleidingen in het Omroepcentrum of in andere vestigingen van VRT.

¹¹ Inkomsten voortvloeiende uit de verkoop van commerciële communicatie voor dergelijke derden op radio, tv en online worden gealloceerd aan financieringspijler 2.

¹² Deze categorie van activiteiten zet het publiek aan tot actie en brengt de mediagebruiker dichter bij VRT en haar netten.

¹³ Evenementen waarbij het publieke aanbod van VRT, al dan niet in bewerkte vorm, op groot scherm worden vertoond, zodat de mediagebruiker die in een sociale omgeving, samen met anderen kan bekijken.

¹⁴ Met een bioscooprelease wordt bedoeld de vertoning in de bioscoop van een programma of van bepaalde afleveringen van een reeks vóór zij door de VRT worden uitgezonden.

¹⁵ Bijvoorbeeld een theatervoorstelling rond Kaatje

¹⁶ Bijvoorbeeld een tentoonstelling van FC De Kampioenen-decors

¹⁷ Bijvoorbeeld een workshop rond een kookprogramma

Commerciële communicatie en Boodschappen van Algemeen Nut (BAN)

2.1. Commerciële communicatie en BAN binnen België

a) Commerciële communicatie

Commerciële communicatie dient te worden begrepen in de zin van artikel 2, 5° van het Mediadecreet.

VRT kan alle vormen en formaten van commerciële communicatie voeren op haar kanalen en platformen, zowel lineair als niet-lineair, mits het respecteren van eventuele beperkingen die voortkomen uit het Mediadecreet of andere regelgeving, de bepalingen van de geldende beheersovereenkomst en onderhavig kader, en daaruit inkomsten verwerven. VRT kan daarbij gebruik maken van alle bestaande en toekomstige technologieën, zoals bijvoorbeeld met het oog op het realiseren van interactieve of virtuele commerciële communicatie, met het oog op split screen toepassingen, of voor het verkrijgen van gedifferentieerde commerciële communicatie.

Indien commerciële communicatie gepersonaliseerd is om bijvoorbeeld aan te sluiten bij de concrete voorkeuren van de mediagebruiker of diens regio, zal VRT de toepasselijke wetgeving, in het bijzonder de wetgeving inzake gegevensbescherming, respecteren.

Het kinderaanbod van VRT blijft vrij van commerciële communicatie¹⁸, met uitzondering van autopromotie voor evenementen voor kinderen en commerciële communicatie rond kinderaanbod van VRT verdeeld via derde platformen (vb. YouTube).

Aangezien de Vlaamse overheid vasthoudt aan een model van duale financiering, is het van belang dat de publieke omroep toekomstgericht nieuwe, digitale commerciële communicatie-activiteiten kan ontwikkelen.

b) Boodschappen van Algemeen Nut

VRT kan alle vormen en formaten van Boodschappen van Algemeen Nut voeren op haar kanalen en platformen, zowel lineair als niet-lineair, mits het respecteren van de eventuele beperkingen die voortkomen uit het Mediadecreet, en de bepalingen van de geldende beheersovereenkomst.

2.2. Valorisatie mediaruimte in andere territoria buiten de Vlaamse mediamarkt

VRT kan mediaruimte vermarkten rond haar aanbod en diensten¹⁹ die ze in territoria buiten de Vlaamse mediamarkt aanbiedt.

¹⁸ Dit belet evenwel niet dat vanop de Ketnet.be website hyperlinks zouden worden gelegd naar webpagina's over Ketnetproducten of -activiteiten op de websites van partners waarmee Ketnet nauw samenwerkt voor de realisatie en distributie van deze producten en -activiteiten. Op de Ketnet-website wordt immers enkel het betreffende Ketnetproduct of -activiteit vermeld en niet de naam of het logo van de commerciële partner, zodat het niet om commerciële communicatie gaat.

¹⁹ Bijvoorbeeld een mobiele app bestemd voor territoria buiten de Vlaamse mediamarkt.

3

Dienstverlening aan derden

VRT beschikt over **infrastructuur/middelen en expertise** op uiteenlopende gebieden die ook voor anderen nuttig kan worden aangewend. In de uitvoering van het commerciële beleid wordt rekening gehouden met de diverse waarden die belangrijk zijn voor VRT als publieke omroeporganisatie in relatie met haar publiek (zoals bv. integriteit, betrouwbaarheid).

VRT kan haar al dan niet technische **infrastructuur/middelen verhuren of ter beschikking stellen aan derden**.

Hieronder vallen bijvoorbeeld, maar niet beperkt daartoe:

- verbindingen en communicatielijnen, back-end systemen en andere technische platformen/producten en het overbrengen van signalen, beelden en geluiden en de uitbouw van performante netwerken/producten (zoals bijvoorbeeld mobiele apps) hiertoe, en dienstverlening daarrond;
- transmissiecapaciteit, zoals bijvoorbeeld frequentieruimte²⁰ en andere ruimte op (technische) platformen van VRT;
- de activiteiten op het satelliet grondstation van VRT, zoals bijvoorbeeld het zenden en ontvangen van signalen;
- captatiewagens, captatiediensten, regie- of montagediensten²¹, beeld-/audiomateriaal in gewenste capsules voor derden²²;
- diverse locaties, zoals bijvoorbeeld een opnamestudio of ruimtes voor optredens of events van derden.

Tot slot kan zij haar **expertise ter beschikking stellen van derden**. Dit betreft bijvoorbeeld, maar niet beperkt daartoe:

- het organiseren van events of afvaardigen van experts op demonstraties van technologische of productionele technieken;
- het afvaardigen van sprekers op events of opleidingen gegeven door derden;
- het verlenen van consultancy.

²⁰ Bijvoorbeeld restcapaciteit van frequenties die aan VRT in het kader van haar transmissie van het publiek omroepaanbod zijn toegewezen

²¹ Facilitaire diensten aan productiehuzen die in opdracht van VRT televisieproducties realiseren in uitvoering van haar publieke opdracht behoren tot deze publieke opdracht en vallen hier niet onder.

²² Bijvoorbeeld lokaal radionieuws voor regionale omroepen of capsules voor onderwijsdoeleinden